

postmottak@lmd.dep.no

Deres dato: 21.5.2013

Deres ref.: 13/723

Vår ref.: 340/ITW

Vår dato: 30.8.2013

Svar på høring av NOU 2013: 6 God handelsskikk i dagligvaresektoren

Innledning

Norsk Petroleumsinstitutt (NP) er bransjeforeningen for de markedsførende olje- og energiselskapene i Norge. En av våre hovedoppgaver er å ivareta oljeselskaperes felles interesser i det norske bensinstasjonsmarkedet. NP samler årlig inn bensinstasjonsstatistikk og per 31. desember 2012 var det 1462 bensinstasjoner som inngikk i merkenavnet til NPs medlemmer. NP står ikke på den formelle høringslisten, men håper likevel at våre innspill vil bli tatt i betraktning. Vi ber også departementet notere seg at NP ønsker å motta fremtidige høringer som vil kunne få betydning for bensinstasjonene i Norge.

Innledningsvis ønsker vi å kommentere at lovforslaget i sin nåværende form er relativt overordnet og noe vagt formulert. Der er derfor vanskelig å se fullt ut hvordan forslaget vil fungere i praksis. Vi har imidlertid noen spørsmål og kommentarer som følger i det videre.

Kommentarer til § 2 anvendelsesområde

I forslaget til § 2 fremgår det at "Loven gjelder for omsetning mellom næringsdrivende av dagligvarer til bruk i husholdningen som er ment for detaljistsalg i butikk". I NOU punkt 13.6.4 fremgår det at virkeområdet også omfatter kiosk, bensin og servicehandel (KBS). NP er på dette punktet noe usikker med hensyn til hvordan begrepet "dagligvarer" skal forstås. Bensinstasjonene selger etter vår vurdering i stor utstrekning også varer som vil falle utenfor de typiske dagligvarer, og spørsmålet er om loven da bare vil omfatte deler av stasjonenes varesortiment.

Vi synes videre det er noe uklart hvorfor nettopp dette segmentet ønskes særskilt regulert, og registrerer at andre store produktgrupper som for eksempel byggevarer synes å falle utenfor. Vi er redd for at en slik tilnærming vil kunne gjøre regelverket ytterligere fragmentarisk og uoversiktlig for virksomhetene.

Kommentarer til § 3 Tilsyn

Utvalget foreslår at det opprettes et eget Handelstilsyn som legges til Konkurransetilsynet. NP ønsker i den forbindelse å stille spørsmål om det er et reelt behov for et eget tilsyn på dette området i tillegg til eksisterende lovgivning som er underlagt myndighetskontroll. Vi ser at utvalget i kapittel 15 skriver at "forslaget vil, om det etterleves, ikke legge nevneverdige byrder på foretak". Vi er imidlertid usikre på om dette medfører riktighet. Normalt sett vil et ekstra tilsynsorgan medføre

økte kostnader for virksomhetene. Kostnadene knytter seg gjerne til gebyr ved selve tilsynet og ikke minst de ressursene som vil medgå til gjennomføring av tilsynet, samt avstemning av rapport og oppfølging i etterkant. Da dette eventuelt vil representere et nytt regelverk, vil det trolig også måtte påregnes økt bruk av ressurser i de juridiske avdelingene for å sikre at selskapene til enhver tid kan dokumentere at kravene etterleves.

Kommentarer til § 4 God handelsskikk

NP er enig i intensjonen om at forhandlinger og kontrakter skal lede til effektive løsninger og sikre konkurranse mellom aktørene i bransjen. Videre at forhandlingene skal bygge på prinsipper om redelighet, forutberegnelighet og gjensidig respekt.

Vi er imidlertid usikre på om en særregulering av dagligvarebransjen er det virkemiddelet som er best egnet til å ivareta dette. I punkt 12.1 i NOU 2013: 6 fremgår det at "Utvalget legger til grunn at det i lovgivningen allerede eksisterer standarder som langt på vei kan fange opp de bekymringer som er uttalt i Matkjedeutvalgets innstilling. Dette gjelder i en viss utstrekning avtaleloven og pristiltaksloven, og kanskje i noe større utstrekning varemerkeloven, markedsføringsloven og ulovfestede kontraktsrettslige prinsipper". Videre fremgår det i kapittel 15 at "De regler som foreslås må anses som temmelig selvsagte utslag av et prinsipp om god handelsskikk, som lovgivningen allerede langt på vei knesetter".

Etter vår vurdering tyder det på at dette området allerede er underlagt både lovfestede og ulovfestede prinsipper, og at en særlov i mindre grad vil representere en merverdi.

Kommentarer til forslaget § 6 Informasjon om forhandlinger

I forslaget til § 6 fremgår det at "Partene har forut for avtaleinngåelse om distribusjon og salg krav på all relevant informasjon den andre parten besitter som er av betydning for fastleggelse av forpliktelsene etter avtalen. Dette gjelder likevel ikke informasjon den annen part har en legitim grunn til å bevare hemmelig". Våre medlemmer har meget omfattende compliance-programmer som legger svært strenge begrensninger for informasjonsutveksling. Vi er derfor bekymret for at denne bestemmelsen kan føre til en åpenhet og innsikt, som i ytterste konsekvens vil kunne komme i konflikt med selskapenes egne konkurranseregler.

Kommentar til tidligere forslag om etablering av en dagligvareportal

Matkjedeutvalget foreslo i sin utredning (NOU 2011: 4 Mat, makt og avmakt) blant annet å etablere en dagligvareportal. Hensikten var å utvikle et bedre verktøy for å lette forbrukernes muligheter for å sjekke vareutvalg, kvalitet og for å kunne gjennomføre prissammenligninger, og utvalget foreslo at Forbrukerrådet fikk i oppgave å utrede og forberede etableringen av en prisportal. NP registrerer at dette utvalget i punkt 6.6 har konsentrert seg om regulatoriske tiltak og ikke har fulgt opp andre forslag. Vi ønsker likevel å påpeke at dersom myndighetene vurderer å utarbeide en slik portal, forutsetter vi at det gjøres en grundig kost-nytte analyse, da vi ser for oss at dette kan bli svært ressurskrevende for våre medlemmer.

Forholdet til EU

Regulering av dagligvarebransjen er ingen særnorsk problemstilling, og som det fremgår av omtalen i NOU punkt 10.1 pågår det er arbeid i EU innenfor god-skikk problematikken i dagligvarehandelen.

Etter det NP forstår vil denne regulering være EØS-relevant og vi må derfor påregne felles europeiske regler på dette punktet. NP representerer internasjonale selskaper som opererer i mange land. Vi ber derfor norske myndigheter avvende EU-prosessen og ikke nå utarbeide særnorske regler som vil kunne fravike fra EUs regler.

Med vennlig hilsen
Norsk Petroleumsinstitutt

Inger-Lise M. Nøstvik

Inger-Lise M. Nøstvik

Generalsekretær

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen

Fagsjef

